

KATONA JÓZSEF SZÍNHÁZ KECSKEMÉT

BEMUTATÓ

1973. ÁPRILIS 6.

KATONA JÓZSEF SZÍNHÁZ
1973. 16/21/46
KECSKEMÉT

KOCSIS ISTVÁN

A
KORONA
ARANYBÓL
VAN

Magyarországon először

KOCSIS ISTVÁN:

A KORONA ARANYBÓL VAN

Dráma két részben

SZEREPLŐK:

Stuart Mária, Skócia királynője	<i>Kopetty Lia</i>
Moray, a koronatanács elnöke	<i>Mezey Lajos</i>
Maitland, Skócia államtitkára	<i>Major Pál</i>
Knox, a skót kálvinista egyház főnöke	<i>Piróth Gyula</i>
Chastelard, a királynő személyi titkára	<i>Székhelyi József</i>
Bothwell, a királyi katonák parancsnoka ...	<i>Fekete Tibor</i> <i>Jászai-díjas</i>
Mellville, a királynő követe	<i>Hetényi Pál</i>
I. Lord	<i>Kautzky Ervin</i>
II. Lord	<i>Jancsik Ferenc</i>
Testőrtiszt	<i>Radó Béla</i>

Történik a XVI. század második felében.

Díszlet: *Varga Mátyás*
Kossuth-díjas

Jelmez: *Poós Eva*

Rendező: *Turián György*

KOPETTY LIA

Stuart Mária:

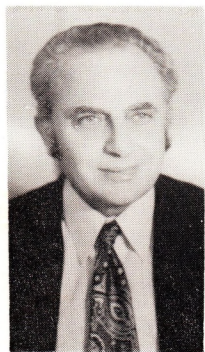
„...senkinek nem akarok rosszat... szenvedélyesen szeretek hatni az emberekre... és hiszem, hogy az embereket meg lehet változtatni...”

FEKETE TIBOR

PIRÓTH GYULA

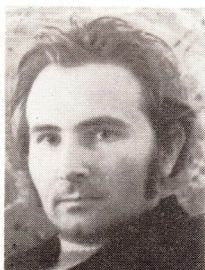
MEZEY LAJOS

SZÉKHELYI JÓZSEF

MAJOR PÁL

— Számon szeretnék kérni tőled egyet-mást, például azt, hogy olyan keveset dolgozol, hogy olyan rettenetesen lusta vagy... Mennyit is dolgoztál egy hét alatt? A harmadik napon végre bevértél egy szeget a falba... Ha legalább egyszer leültél

volna az íróasztalodhoz. Hát odáig jutottál, hogy nehezedre esik tollat fogni a kezedbe?

— ... Nem éppen.

— Nehéz volt?

— Mi lett volna nehéz?

— Tétlenül *átélni* egy egész hetet.

— Mit tehettem volna?... Nem akartak beszélgetni velem. Nem akarták, hogy az íróasztalhoz üljek. Nem akartak diktálni nekem. Nem akartak veszekedni előttem. Még önmagukkal sem akartak veszekedni.

— Kik?! Kik nem akarták, hogy az íróasztalhoz ülj?!

— ... A következő öt drámám hősei... Pedig sokan vannak, ugyanis az öt közül csak kettő lesz monodráma, akár hiszed, akár nem...

— Nagyon haragszol most rájuk?

— Nagyon haragudnék, ha tudnék rájuk haragudni, de annyira tisztelem őket, hogy még a hallgatásukat is tisztelem.

— Remélem, nem történelmi hősök?

— Sajnos... történelmi hősök... Hallgatók történelmi hősök. Mit tehetnék?

— Hát hagyj békén ezeket a hallgatók hősöket, válassz ki helyettük másokat... Őket majd megírja másvalaki.

— Biztosan lehetünk abban, hogy megíratják magukat másokkal is: ... ezer év alatt, mondjuk, száz íróval. De ez engem nem ment fel, mert, ne haragudj, hogy ezt meg merem mondani... van egy olyan arcuk is, amelyiket csak felém mutatják... Ha nem láttam volna ezt az arcukat, még menekülhetnék.

— Ha már ismered *azt* az arcukat, írd róluk... Miért várod kiszolgáltatottan, hogy diktálják a párbeszédeiket meg a monológjaikat?

— Mit tehetnék, ha a dráma párbeszédekből és monológokból áll... Én ugyan már *látom* őket, de beszélni nem beszélhetek helyettük.

— Martinovics, Bolyai, Stuart Mária és a többiek, akik már lediktálták neked a maguk drámáját, ugyanilyen makacsok voltak?

— Bolyai mindannyiuknál makacsabb volt, hallgatagságban talán csak Van Gogh közelítette meg, Martinovics viszont rendkívül közlékeny volt... Mindennek nagyon egyszerű a magyarázata: Bolyai már véglegesen „legyőzött” emberként, nagyon fáradtan (de legyőzetésébe bele nem nyugodva) „nézett szembe velem”, s úgy látszik, nagyon nehezeére esett megindokolni legyőzetését. De Martinovics! Martinovics még hitt a győzelmében, és mindent elkövetett ezért a győzelemért... Stuart Mária pedig addig volt bőbeszédű, míg naívan hitt önmaga erejében: önmaga megvalósításában, győzelmében önmaga és a világ felett, csakhogy szegény egyáltalán nem értett a győzelem „kimunkálásához”, s az első kudarc után egyre hallgatagabb lett...

— S akinek a szavait annyira várod, hogy a nagy várakozásnál időd csak egy szeg falba verésére tellett?

— Akit nagyon nehéz lesz szóra bírni, az Bethlen Kata. Ő, tudod, abban az egyetlen valóságos életében sohasem engedhette meg magának, hogy őszinte legyen. Hát ezért...
... Folytassam?

— Inkább ne. Amire én még nagyon kíváncsi vagyok az az lenne, hogy mi ezekben a hősökben a közös, ha egyáltalán közös lehet valami bennük...

— Á, erre nagyon könnyű válaszolni, mert ami közös bennük, az annyira *elvont*, hogy könnyen kifejezhető... Közös bennük, hogy egy adott korban, véletlenül vagy szükségszerűen a „legnehezebben megoldható” helyzetbe kerültek; hogy legyőzöttként is legyőzhetetlenek voltak; hogy vállalták az önmagukkal való szembenézést is; hogy igazán közösségi ember létükre maradtak egyedül; hogy mindegyikük XX. századi volt a maga korában; hogy a szabadságot csak végtelennek tudták felfogni, tehát létezésnek: a szabadság így vált számukra mások szabadságának függvényévé...

— Elég legyen, te... A végén még himnuszt fogsz mondani a hőseidhez...

— Ne szakíts félbe, amikor a hőseimet védem! A XX. század szükségét érzi annak, hogy a történelmi hősökkel: *a nagy egyéniségekkel* szembenézzen, mert az elidegenedésektől megtámadottan fő gondja, hogy az emberek őrizzék meg egyéniségüket, illetve *akarjanak* egyéniségek lenni...

— Látom, megint megeredet a nyelved. Azt hiszem, legheylesebb lesz, ha most már békén hagylak: a sok beszéddel még elijeszted magadtól a hőseidet.

— Nyugodtan maradhatsz: várakozásukban is makacsabbak ők, mint gondolnád.

— Kívánom neked, hogy annyit diktáljanak, hogy még enni is csak írás közben legyen időd...

— Köszönöm.

Kocsis István

Milyen volt Stuart Mária? Számos ellentmondó feljegyzés maradt fenn életéről. Sok-sok különféle irodalmi mű született személyéről...

És milyen Kocsis István művében?

Uralkodói fegyvere zsarnokság ellen: a külső-belső szépség, a jóság, az emberszeretet, az öröm... Egyszer egy költő gyönyörűt álmódott egy királynőről... hiszen Stuart Mária ILYEN IS lehetett volna: olyan uralkodó, aki mindig hajlamos a jóra, aki csak akkor tud örülni, ha örülnek körülötte, aki fenn hirdeti, hogy „... csak azok ismerhetik meg az igazi örömet, akik kedvük szerint élnek...”, s „... a beteg lelkűek nem tudják önmagukról, hogy beteg lelkűek, s az egészségeseket tartják betegnek...”, „... Megfélemlített embereken nem érdemes uralkodni... Megfélemlített embereken gyerekjáték uralkodni...”

Kocsis István Stuart Máriája méltó akar lenni koronájához, mert „... mit ér az, hogy a királyok sérthetetlenek, meg nem büntethetők, koronájuktól meg nem foszthatók, ha nem örülnek annak, hogy tiszták maradhatnak, mint a gyerekek...”

Egyszer egy költő gyönyörűt álmódott egy királynőről... Kocsis István mindezt a szépet, jót, nemeset Stuart Máriára álmódja, ahogy ezekkel a vonásokkal mást is felruházhatna.

Örökérvényűsége miatt élmény ezt az 1561-ben játszódó, s mégsem történelmi, hanem mindenkor aktuális, modern, drámai, hangulatos, sőt sokszor groteszk művet színpadra állítani.

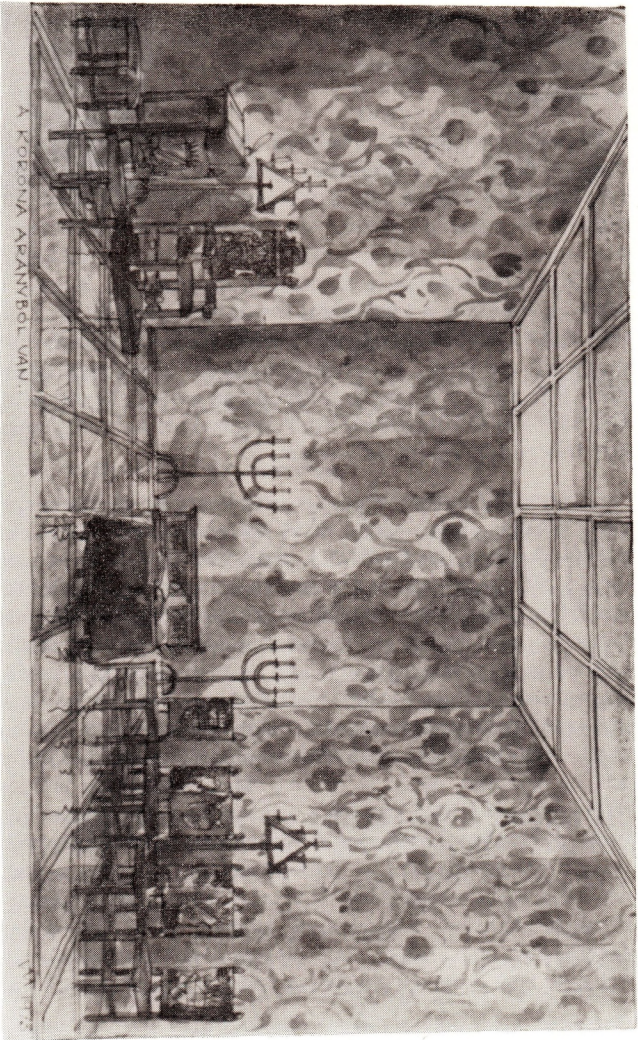
Turián György

Kocsis István Kolozsvárott él és dolgozik. Fiatal ember, de mint drámaíró és novellista, már régóta jelentős szerepet tölt be a romániai magyar irodalomban. Annak a tüneményes fellendülésnek az egyik sokat ígérő tehetsége, amely a hazai színpadokon is nagy sikerrel vitte a közönség elé az erdélyi magyar dráma másik kimagasló alakjának, Páskándi Gézának az alkotásait.

Kocsist látszólag a történelem foglalkoztatja, szinte valamennyi darabja a régmúltban játszódik, szereplői messzi korok jelmezeit viselik, ám a történelmi felszín mögött mindig korunk legégetőbb erkölcsi és társadalmi kérdései izgatják. Nevezetesen az, milyen szerepet kaphat önmaga és közössége sorsának alakításában a kimagasló személyiség. Kocsis talán azért is vonzódik a történelmi témákhoz, hogy hitét az ember sorsalakító szabadságába erőteljesen és plasztikusan tudja a mai néző elé tárni. Az emberi tragikum lehetőségei izgatják, mert hite szerint a tragikumban az az emberi képesség rejtőzik, amely a körülmények által megszabott szűkebb lehetőségek fölé tudja emelni az embert.

Az elmúlt évadban nagy sikerrel mutatta be stúdiószínpadunk Bolyai János estéje című monodrámáját. Most színre kerülő darabja, A KORONA ARANYBÓL VAN, a sokszor megidézett Stuart Mária életének azt a periódusát mutatja be, amelyben későbbi személyes tragédiája kicsírázik. Kocsis elképzelése szerint a Franciaországból éppen hazatért skót uralkodónő maga a megtettesült lelki és testi szépség, a kihívó elképzeléseiben megvalósult fiatalság, aki egyénisége és elvei szépségét rá akarja sugározni alkotói módszereire, uralkodására, s ezáltal akarja ifjonti hittel megváltani nemcsak önmagát, de országát, népét is. Stuart Mária, aki szinte játékos felelőtleniséggel állítja szembe a szépség jegyében fogant hitvallását a hatalmi érdekeket képviselő környezet ridegségével, szürke célszerűségével — szükségképpen sodródik a tragédia közelébe, mert nőiességével, ifjúságával kivívott hódításai csak átmeneti sikernek bizonyulnak, azokkal az I. Erzsébetben és skóciai lelki szövetségeseiben megtettesülő környörtelen erővel szemben, amelyek majdnem vérpadra kényszerítik.

E kimagasló drámaírói tehetség jelentkezik újra színpadunkon.

Varga Mátyás díszletképe

A KÖVETKEZŐ BEMUTATÓ:

„BEL AMI” műsornaptára

Április 20., péntek este 7 óra	Katona bérlet
Április 21., szombat este 7 óra	Csortos bérlet
Április 22., vasárnap du. 3 óra	Tsz és nyugdíjas bérlet.
Április 22., vasárnap este 7 óra	Madách bérlet
Április 23., hétfő este 7 óra	Bérletszünet
Április 24., kedd	Szünnap
Április 25., szerda este 7 óra	Bajor bérlet
Április 26., csütörtök este 7 óra	Déryné bérlet
Április 27., péntek este 7 óra	Blaha bérlet
Április 28., szombat este 7 óra	Jászai bérlet
Április 29., vasárnap este 7 óra	Bérletszünet
Április 30., hétfő du. 3 óra	Móra bérlet
Április 30., hétfő este 7 óra	Berky bérlet
Május 1., kedd este 7 óra	Somlay bérlet
Május 2., szerda	Szünnap
Május 3., csütörtök este 7 óra	Arany bérlet
Május 4., péntek este 7 óra	Bérletszünet
Május 5., szombat este 7 óra	Bérletszünet
Május 6., vasárnap du. 3 óra	Bérletszünet
Május 6., vasárnap este 7 óra	Bérletszünet
Május 7., hétfő	Szünnap
Május 8., kedd este 7 óra	Bérletszünet
Május 9., szerda este 7 óra	Bérletszünet
Május 10., csütörtök este 7 óra	Bérletszünet
Május 11., péntek este 7 óra	AKVÁRIUM Katona bérlet

Ára: 2,— Ft.